

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, isimši nedelje in prasnike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravníštvo naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravníštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Vabilo na naročbo.

Sleavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gld. 13.— | Četrt leta . . . gld. 3-30
Pol leta . . . „ 8-60 | En mesec . . . „ 1-10
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. več na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . gld. 15.— | Četrt leta . . . gld. 4.—
Pol leta . . . „ 8.— | En mesec . . . „ 1-40

Naročuje se lahko z vsakim dnem, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravištvo „Slovenskega Naroda“.

1898—1899.

Staro leto je zatoniло v morju večnosti, in v znamenju § 14., v znamenju absolutizma, začelo se je novo. Kakor naredi trgovec koncem leta svojo bilanco, da vidi, kaj mu je leto prineslo, ali je bilo srečno ali neerečno, tako pogleda tudi politik pri vetopu v novo leto še jedenkrat nazaj, na preteklo leto in naredi svojo bilanco.

Pogled na leto 1898, v katerem smo pač slavili 50letnico cesarjevega vladanja, ne pa tudi 50letnice prve ustave, nam vsaj v naši državi ne kaže nič veselega. Začelo se je pod utisom Badenijev odstop spremeljajočih viharjev, in ti pretresajo še danes to starodavno stavbo z jednako močjo. Ob novem letu 1898. je stalo na krmilu ministerstvo Gautsch. Izginilo je brez sledu, ne da bi se bilo predstavilo parlamentu, in na njegovo mesto je stopilo Thunovo ministerstvo, kateremu ravno ob novem letu prorokujejo zgodnjo smrt.

Razmere se niso dosti premenile. Parlament je še vedno nesposoben za delo. Nezadovoljna pa ni samo opozicija, nezado-

voljne so postale tudi stranke, katere so doslej podpirale vlado. Ta nezadovoljnost se je rodila iz spoznanja, da tudi Thunova vlada ne more ali ne sme narediti konca sistemu, na čigar odpravo so se združile desničarske stranke, da hoče tudi ta vlada, katera pravi, da želi vladati v smislu desnice, a ima mej svojimi člani več nasprotnikov desnice kakor prijateljev — ohraniti stari krivični sistem s pomočjo njega nasprotnikov.

Veliki boj, ki se ne bje ne za nagodbo in ne za češke jezikovne naredbe, to je boj za sistem, boj mej Slovanstvom in Grmanstvom. Od izida tega boja proti nemški nadvladi in za ravnopravnost, je odvisna nadaljnja prihodnost te države, zlasti pa prihodnost njenih slovanskih narodov, in zagadatelj ostane minolo leto trajnega pomena v zgodovini države in narodov, če tudi ni prineslo odločitve.

Slovani ne moremo v minolem letu zaznamovati nobenega dneva z rudečo barvo, kajti od svojega smotra smo konec leta še prav tako oddaljeni, kakor smo bili v začetku. S pozitivnimi pridobitvami se ne moremo ponašati, razmere so ostale klaverne, kakor so bile, pač pa se je o raznih prilikah, zlasti o Palackega slavnosti v Pragi poglubil in utrdil čut slovanske vzajemnosti, česar ni podcenjevati, kajti živa zavednost slovanske vzajemnosti je predpogoj zmagi tistih idealov, katere so avstrijski Slovani zapisali na svoj prepör. Ako bodo vse slovanske narode vedno in vselej prešinjala te ideje, potem so avstrijski Slovani nepremagljiva falanga in si morajo prej ali slej priboriti v državi tisti položaj, kateri jim gre.

Nam Slovincem ni minolo leto prav ničesar šalo. Kar smo dobili, za to se nimamo nikomur zahvaliti, to smo si vzeli s silo, pridobili z bojem. V zlic temu pa bo to leto nekaj mejnik v zgodovini našega razvoja, kajti prineslo nam je raznih važnih manifestacij narodne solidarnosti, obudilo živahnje narodno gibanje in resno, sistematično delo za vseučilišče v Ljubljani, od čigar srečnega izida je odvisno hitrejše in veselejše napredovanje vsega naroda v kul-

turnem, v političnem in v gospodarskem oziru.

Prineslo pa nam je to leto tudi resno delo za katoliško gimnazijo, za zavod, s katerim se ne moremo sprijazniti. Naša opozicija proti tej nameri bode stvarna in ne osebna. Knezoškofa dr. Jegliča spoštujemo visoko, prepričani smo o njegovem resničnem narodnem mišljenju in prepričani smo tudi, da ima s katoliško gimnazijo najboljšo namene, toda namera sama se nam ne zdi srečna, narobe, čim bolj premišljamo o njej, tolike bolj se v nas utrjuje nazor, da je ta misel nesrečna. Ker katoliška gimnazija ni cerkveno vprašanje, ampak projekt, o katerem ima lajik prav toliko pravice soditi, kakor duhovnik, bavi se bodemo s to zadevo obširnejše, pričakujoč, da tako, kakor bomo mi stvarno govorili, se nam bo tudi stvarno odgovarjalo.

Skrb za domače ognjišče absorbira malone vse naše moči, v vtinec svetovnih dogodov pa že celo ne moremo aktivno posegati, dasi se v svojih konsekvencah lahko nanašajo tudi na nas.

Minolo leto nam tacih dogodov ni prineslo, pač pa so se na merodajnem obzoru pojavile konture nove evropske konstelacije. Dospel sicer še ni jasno, kako se bode grupiranje velesil predručilo, ali kaže se, da se krha trozveza in da pride do zveze mej Avstrijo in Rusijo, kakeršne zlasti avstrijski Slovani od nekđaj žele.

Rusija je prav v minolem letu mogočno napredovala. S pridobitvami v dalnjem Kitaju je prenehala biti evropska sila ter postala svetovna država, katere glas se bode vpošteval na vseh koncih sveta. Svoje moči pa ne misli zlorabljati, ampak se trudi, kakor kaže osvobojenje Krete, zagotoviti narodom in državam blagoslov miru. Vzlic različnim diplomatičnim konfliktom se ni minolo leto zgodilo ničesar tacega, kar bi bilo vseobčnega pomena, dasi je malone vsaka država doživela pomembne dni.

Nemčija je pokopala svojega stvaritelja Bismarcka, in svojo veljavo v svetu s pridobitvijo kolonij in zvez znatno utrdila.

Italija je praznovala 50letnico svoje ustave, a milanska revolucija je veselje pokvarila ter pokazala grozne posledice gospodarskega ustroja v tej državi.

Francijo so pretresle vsakovrstne krize, katerih izvor je vse razjedajoča korupcija, posledica pa onemoglost v mejnarodnih vprašanjih.

Španska, najbolj katoliška država, nekđaj največja in najmočnejša na svetu, je izgubila v vojni z mlado Ameriko vse svoje kolonije in postala država brez notranje in zunanje moči, jedna zadnjih v Evropi.

Človeku se milo stori, ako vidi, kako žalostno usodo je ućakala katoliška Španska, dočim je Velika Britanija pod vodstvom genijalnega Chamberlaina in znamenju socialnega imperijalizma zmagovito razprostrla svoje peruti in storila mogočne korake, da si zagotovi tudi še za prihodnje prvo mesto mej vsemi svetovnimi državami.

Morda je kaj resnice na tem, kar pravi Buckle v zgodovini angleške civilizacije, da je namreč vzrok propadanju Španske to, da je narod izročil svojo usodo kralju in duhovščini, dočim je angleški narod sam opravljal svoje zadeve in zato neprestano napredoval, naj je bila njegova duhovščina kakršnakoli, naj so bili njegovi kralji dobri ali slabi.

Kdo postane kranjski dež. šolski nadzornik?

(Izvirni dopis s Koroškega.)

Kar piše „Slovenski Narod“ v svoji 289. števi od 29. t. m. o tej zadevi, kaže, da se je kranjskim nemškim nacionalcem posrečilo, vredi narodnim krogom v Ljubljani toliko peska v oči, da ne vidijo pravega kandidata za nadzorniško mesto. — Če si šepetajo dosti glasno na uho ime nekega provizoričnega glavnega učitelja ljubljanskega, je to le samo slepilo, kajti tu pri nas na Koroškem se govori vse kaj drugega in nam je tudi znano, da se v resnici prav zelo trudi neki gospod na Kranjskem za

Kriva je bila njegova idealnost . . . Ne, — če se dobro premisli, ni bil baš tako idealen. Kadar je bil dobre volje, bril je norce iz svojih sanj in svojih načrtov . . . Da, kriva je ta uničujoča ironija; komaj je vzplamtel v srcu prvi plamen moči in navdušenosti, padla je nanj frivolna ironija, samouničujoč, grenak zasmeh . . . Čemu je treba premišljevat? Akti so sklenjeni, stvar je končana.

Kar ga je grizlo najglobokeje v preih, — o tem ni hotel premišljati, kakor se boji bolnik, da bi se dotaknil s prstom razceljene rane.

Kadar se je spomnil za trenotek njega mladega obraza, njenih toplih očij, stopila mu je kri v lica in stiskal je pesti . . . Izgubljeno, — vse izgubljeno. To je preteklost, izbrisana za vedno; da bi se mogla iztrgati iz srca, četudi bi se izlila iz njega gorka kri . . . Obraz mu je gorél od sramote, od brezupne ljubezni, od kesanja . . . Prijatelj, ti si diurnist; tvoja suknja je ogoljena in tvoji čevlji so raztrgani; ne želi žene svojega bližnjega, in pred vsem ne žene svojega šefa . . . Ustna so se mu zategnila v prisiljeni nasmehu, — a v istem hipu je čutil, da bi dal življenje za jeden sam pogled njenih očij . . .

Nocoj je sveti večer.

Konec prihi

LISTEK.

Polnočnica.

(Spisal Iv. Cankar.)

Čutil je utrujenost v nogah in po vsem telesu, a neprijetno mu je bilo, če se je spomnil svoje tesne sobe in blodil je dalje po vlažnih ulicah. Vsa okna so bila razsvetljena in izložbe so se bliščale v beli svetlobi. Tlak je bil pokrit z mre-nastim, spolzkim blatom, ki se je na širših trgih in cestah sušilo, da je bilo podobno polstrjeni, črni smoli. Popoldne so se zgnili čez nebo sivi oblaki in padlo je nekaj kapelj, pomešanih s snegom; a zdaj se je zjasnilo in mrzel veter je pihal od severa.

Vae mesto je bilo polno ljudij. Hodili so od izložbe do izložbe z nemirnimi koraki, zarudeli obrazi in z zadovoljnim smehljajem na ustnih. Darne ogrnjene v dolge, s hermelinom obrobjene plašče, roke v gorkem mufu in ovratnik privihan visoko do frizure. Moški v tesno zapetih suknjah, roke v šepih in klobuk globoko na čelu. Na kakem oglu je stal otrok v letni obleki, okrog vrata pisano ruto; oči so gledale nemo in začudeno, kakor bi plulo mimo njih brez pre-

stanka čudovito neznano življenje iz oddaljenega sveta. Po tlaku je hitela vsak trenotek slabo oblečena ženska z nezadovoljnim pogledom in prezeblim obrazom, pod pazduho košaro ali papirnat zavoj. Vozovi sb drdrali, na križpotih se je zdaj pa zdaj zajezil promet . . . povsod nervozno hitanje . . . nestrpno postajanje . . . govorenje in smeh.

Ivan Mrak se je motal mej množico brez posebnega namena. Na obrazu in na obleki se mu je poznalo, da je diurnist. Lica stisnena, upala in dolgočasna; na temnih, krasno obokanih obrvih in na visokem čelu se je poznala inteligentnost; rujave velike oči so gledale krog sebe brez zanimanja; na vsem obrazu je bilo nekaj odživelega, zaprašena, kar nikakor ni spadalo mej veselo vrvenje; spodobilo bi se bolj na mrtvaški oder. Obleka Mrakova je bila slaba in obnošena; namesto suknje je imel ogrnjen havelok, ki se je vihal v neštevilnih gubah krog koščenihi udov.

Ogibal se je samotnih ulic in kadar je opazil, da je hrup ponehaval in da je svetloba bledela, vrnil se je na živahnješo cesto, mej najgostejše gruče ljudij. Hotel je, da bi se mu bleščalo pred očmi, da bi ga gnilo čumno življenje. Za posamezne pojave tega življenja se ni brigal. Postajal

ni pred izložbami, ozrl se ni za najlepšim dekletom, — njegova ustna so ostala mirna, kakor prilepljena druga na drugo in obraz je rudel samó od mraza . . . Noge so stopale težko in nejednakomeruo, na licih in na rokah se je koža strdila. Zavil se je tesneje v havelok, privihal ovratnik do ušes ter hitel z urnimi koraki po neizmerno dolgi, zapuščeni ulici. Tu pa tam se je svetlikalo izza zastrte okna, časih je stopila iz kake veže tesno ogrnjena postava ter izgnila za ogrom. V dolgem razdalji so dremale plinove svetilke, pot je bila zmirom bolj blatna in zanemarjena.

Zavil je v temno vežo, prižgal žveplenko ter stopal po ozkih stopnicah navzgor. Ko je prišel v svojo sobo, odložil je klobuk ter legel v haveloku na posteljo.

Hladno je bilo mej temi vlažnimi stenami. Oko se je zdaj pa zdaj streslo v vetru; na nasprotni strani ceste je stala svetilka in bledikasta svetloba je trepetala ravno nad posteljo.

Mraku so prihajali v spomin njegovi mladi dnevi, njegove krasne sanje, polne zmagoslavnihi načrtov in jasnih nad. In konec teh zmagoslavnihi načrtov in jasnih nad je prazna podstrešna izba in služba diurnista. Ni si mogel nikdar razlagati, kako je prišel do tega čudovitega zvršetka.

ravnatelj celovškega učiteljskega, Bolte-
zarja Knapitscha.

Javna tajnost je, da je tisti visoki
gospod, kateremu ravnatelj Knapitsch
silno ugaja, s posebno pomočjo dr. Stein-
wenderja ga svojčas naravnost vsilil mini-
sterstvu za ravnatelja naši učiteljski pri-
pravnici v Celovcu, in sicer zato, ker je:
1. morda slutil, da so ga koroški Nemci
vredni in 2. ker se mu je baš ta odločni
nemški pristaš zdel najpripravnejši nasled-
nik g. nadzorniku Šumanu na Kranjskem.
— Obljubil mu je dotični gospod za ta slu-
čaj baje tako odločno svojo pomoč, da sta
g. Knapitsch in njegova soproga takoj
po prihodu v Celovec na ves glas in po-
novljeno zatrjevala, da jima pripade v par
letih dedščina Šumanova.

Baš sedaj pa kažejo vsa znamenja na
to, da dela tisti gospod na vse pretege na
Dunaju v istini zopet za Knapitscha.
Zato si smatramo za svojo narodno dolžnost,
opozoriti naše voditelje, da odstranijo v
pravem času nevarnost, ki preti našemu
narodnemu in srednjemu šolstvu, ako se do-
tičniku posreči, tega moža spraviti na to, za
naše slovensko šolstvo toli važno in odlično
mesto. Svetujemo jim pa, da se pri takih
prilikah zgledujejo tudi malo po celovških
nemških nacionalcih, in da zbijajo klin s
klinom. Ni dolgo tega, kar je sklenil mestni
odbor po predlogu nekega hranilničnega
uradnika, da jemlje mestni magistrat samo
nemške uradnike in delavce v službo. Slo-
vencev torej ti gospodje nečejo več poznati.
— Malo dni popred je umrl ravnatelj me-
ščanske šole, in deželni šolski nadzornik je
poveril meščanskemu učitelju Trevenu za-
časno opravljanje ravnateljskih poslov. Toda
župan in načelnik mestnega šolskega sveta,
g. Neuner — (strojar, ki ima za občevanje
s Slovenci načelo: če nam pride Slovenec
kaj prodajat, ne znamo „nix windisch“, če
pa pride kupovat, pa radi znamo!) — je že
takoj drugi dan ga odstavil in poveril za-
časno vodstvo mlajšemu, toda pristno nem-
ško-nacionalnemu učitelju. Tako postopa
nemški župan celovski, g. Neuner, po pri-
tisku svojih nemško-nacionalnih občinskih
svetnikov, brez vsakega ozira napram učitel-
ju, ki je sicer rodom Slovenec, česar pa
nikdar ne kaže, ker nima nič narodnega
čuta več, in je najbrže, da bi se Nemcem
ne zameril, celo svojega sina vzgojil za
Nemca. Nesreča njegova pa je ta, da ne
zna kričati z našimi pristnimi Nemci slo-
venskega rodu, ali pa se jim ne mara udati,
ker bi se vender sramoval, ako bi se spomnil
svoje dobre slovenske matere.

Tem marljivejšje pa se peha ravnatelj
Knapitsch za Schönerejeve namene, ker
ga nikdar in nikjer ne manjka, kečdar se je
treba pokazati z besedo in z dejanjem, da
je zvest pristaš naših požrešnih nemških
neprijateljev Wolfve baže. Nastopa vedno
prav izzivajoče in Slovence žaleče — in
nekoliko dnij pred Božičem pustil je zopet
jedenkrat svetiti svojo svetlo luč na nekem
šulvereinskem božičnem slavlju v sloven-
skem Vetrinju, o katerem zadnji „Mir“ tole
poroča: „Nemški „schulverein“ je priredil
letos božičnico v Vetrinju. Božičnico pa so
porabili za pravo pravcato nemško-na-
cionalno agitacijo, pri kateri so imeli
prvo besedo c. kr. uradniki! Udeležili so
se one slovesnosti namreč kot zastopniki
„schulvereinske“ podružnice v Celovcu (!)
c. kr. vodja učiteljskega v Celovcu, Knapitsch,
s svojo soprogo, c. kr. profesor Flora, vodja
Steinlechner in trgovec Rohrer z boljšo svojo
pólovico, rojeno Ljubljankanko! Vodja Kna-
pitsch je nekaj govoril o veliki vrednosti
nemškega jezika in pridušal otroke, naj se
mu priučé. Še bolj junaško pa je nastopila
pr. poznejši veselici njegova dična soproga,
ki je rotila zlasti vetrinjske žene, naj pod-
pirajo ona nemška društva, ki hujskajo
zoper Slovence, ter naj kupujejo le take
stvari, ki so onim društvom na korist. —
Nočemo dalje pisati o predrznem nastopanju
ultranemške gospóde na slovenskih tleh.
Vprašamo samo: Kaj bi se zgodilo kakemu
slovenskemu profesorju, ki bi se postopil
govoriti na slovenskih tleh in pri slo-
venski veselici tako, kakor sta čvekala
Knapitsch in krepostna soproga njegova v
Vetrinju? In kaj bi se slovenskemu profe-
sorju zgodilo šele, ako bi tako nastopal na
nemških tleh?

Mi smo do cela tega prepričanja, da
bi se slovenskemu profesorju zelo slabo
godilo, ako bi se predrznil nastopiti le je-
denkrat na tak način na kakem slovenskem
abodu bodisi kjerkoli. Kar pa se sme uga-

njati pri nas, to je že nezasišano. Naših
nemških rovarjev nikdo ne vidi. Da ne bomo
govorili samo o ravnatelju Knapitschu
kot takem, povedali bi lahko marsikaj za-
nimivega tudi o naši c. kr. realci, na kateri
se v nemško-nacionalnem duhu nič rahleje
ne dela, kakor pri Vas v Ljubljani. Bis-
marckovanje in hajlanje je na tem zavodu
tako vsakdanje, kakor na učiteljsku pod
Knapitschevim nadzorstvom. Nedavno so
se govorile o dijakih na naši realci tako
čudne stvari, da niti varno ni bilo, o njih
javno govoriti, ker se je bilo bati, da bi se
prišlo lahko navskriž s ces. kr. državnim
pravdnikom zaradi veleizdaje. In kaj je bilo?
Par dijakov je bilo poganih, ravnatelj re-
alke, g. Josip Opl, je bil pa povodom
cesarjevega jubileja odlikovan s tem, da je
postal svetnik, to pa najbrže zaradi tega,
ker se ume dobro na takozvani „Vertu-
schungs-System“ in ve vedno vse tisto dobro
zakriti in lepo pobarvati, kar se v pravi luči
ne sme pokazati.

In tako hoče biti odlikovan za svoje
nemško togoviljenje Boltažar Knapitsch,
kateri je že sedaj popolnoma prepričan, da
postane c. kr. deželni šolski nadzornik na
Kranjskem s pomočjo višjih sil, kar je pri
naših današnjih žalostnih in zmedenih raz-
merah prav lahko mogoče.

Mi smo te besede danes spregovorili,
ker smo to storiti za potrebno spoznali.
Žalovali mi koroški Slovenci za Knapitschem
ne bomo. Ako gre na Kranjsko, Bog ga
nesi! Čuditi bi se vsekako morali, ako bi
se kaj takega res moglo izvršiti sedaj preko
vseh glav slovenskih državnih poslancev,
osobito kranjskih; kajti to bi bil pravi prav-
cati škandal, kateri bi se ne dal z lepo po-
praviti.

Slovenskim poslancem torej kličemo
prav glasno: Pazite, kaj se vrši za kulisami!
Po toči zvoniti bode prepozno!

Izjava

kluba slovenskih deželnih poslancev šta-
jerskih z dne 29. decembra 1898.

Z ozirom na to, da je slovanska
krščansko-narodna zveza stavila v minolem
državnozborskem zasedanju do c. kr. vlade
gotove, opravičene zahteve, zadevajoče oso-
bito tudi kulturni in gospodarski napredek
štajerskih Slovencev;

z ozirom na to, da v našem javnem
življenju ni opaziti, da bi c. kr. vlada do-
slej ugodila kateri teh opravičenih zahtev,
marveč, da živo občutimo, da se v vseh
c. kr. notranji vladi podrejenih ministrskih
resortih in posebno še v resortu naučnega
ministerstva nadaljuje dosednji sistem za-
tiranja slovenskega življa na Štajerskem;

z ozirom na to, da je izpremema tega
sistema državna potreba in potreba gospo-
darskega in kulturnega napredka Slovencev,
izjavljamo členi kluba slovenskih deželnih
poslancev štajerskih, da sicer stojimo glede
za zdaj najnujnejše potrebnih izprememb v
postavodaji in administraciji na stališču
onih zahtev, katere smo s posebnostjo spome-
nico naznanili c. kr. vladi pri vstopu v
deželni zbor l. 1896, da pa prosimo, naj
slovanska krščansko-narodna zveza z od-
ločnostjo zahteva nemudoma garancijo iz-
polnitve vsaj do sedaj od slavnega kluba
c. kr. vladi naznanjenih zahtev ter pričaku-
je, da slovenski zastopniki iz vladnega
odgovora nemudoma izvajajo potrebne po-
sledice.

V Gradci, dne 29. decembra 1898.
Dr. Fran Jurtela l. r. Dr. Ivan Dečko l. r.
Dr. Franjo Rosina l. r. Jos. Žičkar l. r.
Dr. Jos. Sernec l. r. Robič l. r. Len-
dovšek l. r. Ivan Vošnjak l. r.

V Ljubljani, 2. januarja. Parlamentarni položaj.

17. t. m. začne drž. zbor zopet s svo-
jimi sejami. „Reichswehr“ piše: Še enkrat
se poskusi drž. potreščine dognati parla-
mentarnim putem ter dobiti dovoljenje za
nagodbo in proračun od drž. zbora. Ali se
pa to posreči, je danes še bolj kot kdaj
vprašanje. Razmere so vedno bolj zamo-
tane, mesto da bi se jasnile. Razkol mej
strankami narašča, in nič ne kaže, da se
obrne stvar k boljšemu. Kako desolatne so
razmere v našem drž. zastopu, to se po-
kaže že v prvi seji, za katero se proroku-
jejo že danes veliki viharji. Bodoče zasedanje
prinese celo vrsto obtožb ministrov. Poraba
§ 14. glede proračunskega in nagodbene
provizorija bo snov prve obtožbe že v prvi

seji. — V nemški narodni stranki vlada
nesloga radi izstopa Bareutherja in Stein-
wenderja. „Reichswehr“ sodi, da zmagajo
zmernejši elementi v stranki, da se potem
stranka razcepi in da bode zmernejši del
hodil z antisemiti, naprednjaki in ustavo-
vernimi veleposestniki. — Glede večine
piše „Reichswehr“, da je složna in jedina.
— Parlament se bode bavil najprej s ca-
rinsko in trgovinsko zvezo z Ogersko, po-
tem z nagodbo, s proračunom in s provi-
zoriji, končno pa z jezikovnim vprašanjem.

Dr. Steinwender

ni mogel preboleti velike blamaže, katero
je doživel nedavno na volilnem shodu v
Beljaku, ter je zategadelj sklical nov shod,
katerega pa se je vdeležilo komaj 200
ljudij. Steinwender je napadal Schönere-
jance, ki so baje ljudje brez discipline, in
ki so s svojim nasilnim radikalizmom krivi,
da se „nova taktika“ ni obnesla. Steinwen-
der meni, da se bo obstrukcija ponovila,
da nastopi na to doba brez parlamenta, ki
pa se bo po zaslugah delavskih krogov
kmalu končala. Ko se znova začne parla-
mentarno delovanje, ne bo jezikovnih na-
redb — tako misli prerok Steinwender —
več. Dr. Gassner je imenom radikalno-na-
cionalnih volilcev, katerih je bilo 65 in ki
so bili večinoma uradniki in uslužbeni
c. kr. državne železnice, predlagal Stein-
wenderju nezaupnico, ki pa je bila odklo-
njena. Dr. Kumpf je predlagal na to za-
upnico, ki je bila sprejeta z 78 glasovi.
Steinwender je dejal, da hoče dobiti zaup-
nice še v drugih okrajih in potem eventu-
valno odstopiti. „Man wird mich schon
wieder holen!“ je dejal samozavestno.

Kriza na Ogerskem.

Cesar sam je določil, da ostane, ker
se postavna zastopa cis- in transilvanskih
dežel glede kvot nista mogla zjediniti, sta-
tus quo tudi za l. 1899. S tem se je za-
čela izvenzakonita doba tudi za Ogersko.
Opozicija je sklenila, da smatra ministre
za izven ustave stoječe; zato noče imeti z
njimi nikakega opravka več. Ministri imajo
— po mnenju opozicije — v parlamentu
odslej samo pravice državnih poslancev,
kakih ministrskih prepravc pa opozicija
ne bo nikomur priznala. Zategadelj se bode
odločno uprla vsakemu ministru, ki bo
hotel kot tak nastopiti. Iz tega sklepa na-
stanejo novi viharji boji, ki onemogočijo
vsakatero parlamentarno delovanje. Ministri
ne bodo hoteli niti mogli vedno molčati,
opozicija pa dobiva vedno več gradiva za
onemogočenje parlamentovega poslovanja.
Splošno se sodi, da se parlament kmalu
zaključí.

Afera Dreyfus-Picquart.

Kasacijski dvor je poslal sodišču v
Cayenu več vprašanj, ki se predlože Drey-
fusu. Poročilu „Newyork Herald“, da je
4. decembra m. l. Dreyfus odpotoval na Fran-
cosko, dementira kolonijški minister z
opazko, da tega kasacijski dvor še ni za-
hteval. — Veliko število odličnih Franco-
zov, mej temi več znamenitih akademikov
— Bourget, Lemaitre, Coppée, Brunetiére
i. dr. — je ustanovilo novo „la patrie
Francaise“-ligo, ki ima namen pobijati revi-
zionistične težnje. — Preiskava proti
Bardu v zadevi Picquarta je že končana,
Dagnalo se je, da so bila vsa očitanja iz-
mišljena. — „Matin“ javlja, da je izpoved
bivšega ministra Barthoua pred kasacijskim
dvorom jako važna.

Španija.

Pariški „Temps“ piše, da noče general
Weyler ničesar povedati o svoji eno uro
dolgi avdijenci pri kraljici regentinji, ki je
poklicala k sebi tudi maršale Martineza
Camposa, Blanca in Lopeza Domingueza
ter generala Azzarago in Polaviejo. Trdi
se, da so bile avdijence nepolitične, a
mnogi listi menijo, da delajo Karlisti regen-
tinji velike skrbi in da se je zato posveto-
vala z najvišjimi načelniki vojske. — Kdo
postane načelnik novega ministerstva, še
ni znano. Imenujejo se imena: Sagasta,
Montero Rios in maršal Campos. V prvih
dveh kombinacijah se imenuje tudi general
Weyler.

Občinski svet ljubljanski.

v Ljubljani, 31. decembra.

V soboto zvečer je imel občinski svet
pod predsedstvom župana Hribarja sejo.
Overovateljema zapisnika sta bila imeno-
vana občinska svetnika Gogola in Sene-
kovič.

Župan Hribar je prečital dopis de-

želne vlade, s katerim se naznanja,
da se nanaša cesarjeva že sporočena
zahvala za udanostne izraze povodom
vladarskega jubileja tudi na adresi obč.
sveta in županskega shoda — ter potem
prečital pismo čast. meščana Jos. Gorupa,
s katerim se izreka obč. svetu zahvala, da
je podaljšane Gradišče imenoval Gorupove
ulice.

Nadalje je župan naznanil, da so
uradniki ta dan storili obljubo in ga pro-
sili sporočiti obč. svetu njih zahvalo za
povišanje plač oziroma pomaknjenje ter da
se je 29. decembra konstituiral odbor za
upravo meščanske imovine, ki je volil prof.
Gnjezdo načelnikom in kontrolorja Trtnika
namestnikom ter se obč. svetu zahvaljuje
za izkazano mu zaupanje.

Po poročilu magistratnega ravnatelja
Von čine je obč. svet principijalno sklenil,
da morejo iz meščanske imovine dobivati
podpore tudi otroci meščanov, če ni me-
ščanov in udov, in da je obč. svet kom-
petenten, podeljevati podpore ter potem
dovolil podpore po 30 kr. na dan 11 pro-
silcem in podpore po 20 kr. na dan 19
prosilcem.

Obč. svet. dr. Hudnik je poročal o
prizivu J. Šušteršiča proti magistratovemu
naročilu, da mora odstraniti svojo stavbo,
v kateri je zaloga smodnika. Sprejet je bil
poročevalcev predlog, naj se naročilo pre-
meni v toliko, da mora Šušteršič iz reče-
nega skladišča do 1. maja 1899. odstraniti
zalogo smodnika in ga v ta namen ne sme
več rabiti.

Obč. svet. dr. Požar je poročal o
znanem sklepu glede prebivatnega dovo-
ljenja, ki ga je dal obč. svet J. Godcu, ka-
teri sklep je župan sistiral v kolikor se
nanaša na podzemne prostore, namenjene
za pekovsko obrt. Obč. svet je zdaj sklenil,
da za te prostore ne da prebivatnega do-
voljenja.

Magistratnemu slugi J. Kotarju je obč.
svet po poročilu obč. svet. Lenčeta za
snaženje dvorane dovolil nagrade 40 gl.

Pred zaključkom seje se je župan
Hribar v daljšem govoru ozrl na delo-
vanje obč. sveta v minolem letu, rekši:

Slavni občinski svet!

Končali smo torej dnevni red in za-
ključiti bi imel sejo. Ker je pa to po-
slednja seja v letu, dovolite mi, častiti go-
spodje tovariši! nekoliko kratkih potez o
delovanju občinskega sveta v letu, ki se
bliža svojemu koncu.

Na svojih mizah našli ste danes precej
obsežno knjigo. Ta knjiga je zgovorna
priča Vašega delovanja. Ona obsega namreč
poleg službene pragmatike, s katero so se
določile dolžnosti in pravice mestnih usluž-
bencev, tudi navodila za vse stroke mestne
uprave. Le malo je mest v naši državi,
katera bi v tem oziru mogla se meriti z
nami. Vašej marljivosti in vztrajnosti pa
se je, častiti gospodje tovariši! zahvaliti,
da ste moje in mestnega magistrata pred-
loge, s katerimi se je mestna uprava tako
znamenito vredila, v kratkem času dveh
let po neštevilnih, utrudljivih posvetovanjih
v odsekih rešili. Zahvale in priznanja
zato ne pričakujte; oboje naj vam
daje zavest, da ste storili več, ko
je zahtevala Vaša dolžnost!

Ako se posebej dotaknem nekaterih
zadev, ki so v teku leta 1898. prišle v ob-
činskem svetu v razpravo in rešitev, na-
glasiti mi je pred vsem, da smo to leto
stali v znamenji vladarskega jubileja naš-
ega cesarja. Živo vam je še vsem v spo-
minu, kako veličastno je bela Ljubljana
proslavila drugi dan decembra. Za vso pro-
slavo pa je poprijel inicijativo občinski
svet, ki je že prej s primernimi sklepi po-
skrbel, da se ustvarijo dobrodelne naprave,
ki naj poznim rodovom pričajo o njegovej
dinastične zvestobi. Omembe zaslužuje
tudi shod slovenskih županov, ki je bil
poleg dinastične tudi veličastna narodna
manifestacija, in ki vsled sklepov, katere
je ta shod ob splošnem navdušenju soglasno
sprejel, utegne imeti trajno koristnih po-
sledic. — Sedaj, ko se jubilejsko leto bliža
koncu, imam le še jedno željo: da bi na
merodajnih mestih naših lojal-
nostnih dokazov ne smatrali za
obupne poklone, kakoršni so bili
predpisani v smrt gredočim rim-
skim gladijatorjem, temveč za od-
kritosrčne besede polnopravnih
državljanov, ki se poleg svojih
dolžnostij do prestola in države
zavedajo tudi svojih pravic.

Za izpolnitev takih pravic oglašil se je pa tudi v teku leta ponovno občinski svet. Storil je to tedaj, ko je krepko povzdignil svoj glas proti brezpravju, v katero je graško nadsodišče hotelo potisniti slovenski jezik; storil je to, ko je sklenil odposlati vladi obrazloženi prošnji za ustanovitev nadsodišča in vseučilišča v Ljubljani. Predobro Vas poznam, gospoda moja! Da bi le za trenotek dvomiti zamogel, da bode v novem letu Vaša gorečnost za pravično stvar in za koristi lepega našega mesta opešala. Zbrali boste zatorej vse svoje moči, da kar najpreje dosežemo za razvoj našega naroda in za vzrast bele Ljubljane tako neobhodno potrebne velike šole. Prevažen sklep storili ste v tej zadevi v predzadnji seji. V očigled božičnih praznikov je bilo to in neki notranji glas mi pravi, da božji blagoslov počiva nad tem sklepom.

Sicer pa se delovanje občinskega sveta zamore v obče blagoslovljeno imenovati. Zasnoval je efektno loterijo, obnesla se mu je — kakor ste nedavno slišali — prav dobro; preuredil je upravo užitninskega zakupa in pokazalo se je, da podjetju v korist tako, da more potem najboljših nad gledati v prihodnjo triletno dobo, za katero je ta zakup zopet od državé prevzel; otvoril je lastno elektrarno in uspehi prvega leta že kažejo, da bode to kaj koristno podjetje, ki bode mestnej občini donášalo lepih dohodkov; upr se je malenkostnim popravom, katere je nameravala izvesti južna železnica na svojem kolodvoru in prodl je v toliko, da se je morala udati za temeljitejšo preuredbo. Pa tudi nova uredba. Zvezde in naprava rastlinjaka, pred vsem pa ta-le dvorana, ki nam daje sedaj tako dostojno zborovališče in katera je živo zanimanje vzbudila pri dveh naših slavnihih mecenih, so nam priče zato. Upajmo, da se nam ravno tako posreči krasna zgradba „Mestnega doma“, s katerim bela Ljubljana postavi dostojen spomenik človekoljubnim težnjam svojega prebivalstva. (Konec prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 2. januarja.

— **Osebnosti.** Uredništvo uradne „Laibacher Zeitung“ je z današnjim dnevom prevzel gosp. profesor Anton Funtek. Pravni praktikant pri celjskem okrožnem sodišču gosp. Fran dr. Cveteck o je imenovan avskultantom.

— **Obrekovanja kot odgovor na interpelacijo.** V jedni zadnjih sej poslanske zbornice so slovenski poslanci v posebni interpelaciji pojasnili razmere pri mariborskem porotnem okrožnem sodišču. V interpelaciji je mej drugim tudi povedano, da so se za razpravo proti „Slovenskemu Gospodarju“, ko je šlo za razumevanje slovenskih tiskovin in so priče govorile izključno slovenski, določili sodniki, ki ne znajo do cela slovenski, in da so bili mej porotniki tudi taki, ki ne znajo slovenski, tako da ni bilo možno sestaviti slovenske porotniške klopi. Nadalje pravi interpelacija, da se pri sestavljanju letnega porotniškega seznama nikdo ne sprejme v zapisnik, ki ne zna nemški pisati in brati, a nasprotno, da se nikdo ne briga ali so oni, ki so sprejeti v seznam, tudi večji slovenskega jezika. Interpelacijo pričbimo jutri doslovno. Pravosodni minister na to interpelacijo še ni odgovoril, pač pa smo čitali v „Tagespost“ nekak odgovor nanjo. In kakšen odgovor! Namesto da bi se bile navedbe v interpelaciji ovrgele, namesto dokazov, da so neosnovane in neresnične, čitamo v „Tagespost“ samo strupeno hujskanje in nizkotno obrekovanje mariborskega odvetnika dr. Pipuša. Povod je dalo domnevanje, da je dr. Pipuš interpelacijo provzročil. Pisatelj odgovora v „Tagespost“ pogreva v svojem članku same stare, že pozabljene stvari, namesto da bi se bavil z interpelacijo. Vsaka vrsta kaže slabo vest gotovih gospodov in svedoči, da se ničesar tako ne bojé, kakor da bi na višjih mestih izvedeli resnico o razmerah pri mariborskem sodišču in zato skušajo ogrditi dr. Pipuša in mu kot zagovorniku pri razpravi proti „Slov. Gospodarju“ vzeti osebno verodostojnost, ga predstaviti kot hujskača brez časti, kateremu je dobro vsako srdstvo. Očividno je, da so gospodje nacionalci, ki sicer prisegajo na „Grazer Tagblatt“, pričbili izbruh svoje jeze zategadelj v „Tagespost“, da bi izdat-

nejše upivali na graško višje sodišče, katero bode moralo vsled podane interpelacije sestaviti poročilo na ministerstvo. Funkcionarjem, kateri imajo mirno vest, se tacih sredstev ni treba posluževati. Najzanimivejše pa je to, da se v „Tagespost“ navajajo stvari, katerih ne more nihče drugi vedeti, nego nekateri sodni funkcionarji, iz česar je pač opravičeno sklepati, da je surrovi napad na dr. Pipuša potekel iz peresa jednega mariborskih sodnih funkcionarjev.

— **Iz goriškega dež. zbora.** Tržaški „Piccolo“ poroča, da je 30. decembra imel odsek sedmorice, ki je bil voljen, da pretresa vladni načrt o šolskem zalogu, svojo prvo sejo. Predsednik odseku je dr. Pajer, člani so dr. Gregorčič, Tuma, grof Alfred Coronini, dr. Marani, dr. Venuti in dr. Verzeznassi. V generalni debati se ni nihče oglašil; predno se je začela specialna debata, je dr. Gregorčič predlagal, naj se razprava odloži, da dobi odsek zadostnega statističkega materijala. Gregorčiča je podpiral dr. Tuma in „naravno, da italijanski člani odseka niso imeli ničesar ugovarjati“. To „Piccolo“ poročilo se nam zategadelj ne zdi prav verjetno, ker sta prav dr. Gregorčič in dr. Tuma v prvi seji dež. zbora zahtevala, naj se predloga nujno razpravlja in reši, ne da bi se poprej odkazala kakemu odseku.

— **Razgnan shod.** Na željo deželnega odbora istrskega je imel upravni odsek mesta Pazin — ki je v laških rokah, do čim je občina v hrvaških rokah — izredno sejo, da se v navzočnosti nalašč za to došlega deželnega odbornika izreče proti hrv. gimnaziji. Vsled navala ogorčenega ljudstva iz mesta in okolice so morali sejo odložiti.

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Jutri, v torek se uprizori prvič na našem odru šdejanjska svetopisemska igra „Jožef v Egiptu“ s predigro „Jožefovi bratje“, spisal F. E. Vetterlein. Snov je zajeta iz sv. pisma starega zakona ter jako efektno dramatizirana. Ta igra, ki se uprizarja tudi na mnogih večjih odrih, ter se je n. pr. prav letos igrala večkrat zopred v Gradcu, je namenjena širšim slojem občinstva in mladini. Glavne vloge so v rokah g. Deyla (Jožef), g. rež. Inemanna (Putifar), gđ. Slavčeve (Asnot) in g. Danilove (Ladice, Putifarka).

— **Slovensko gledališče.** Včeraj sta bili dve slovenski predstavi. Popoldne so igrali „Veseli dan“, zvečer so peli „Traviato“. — Pri popoldanski predstavi je bilo gledališče do zadnjega prostora zasedeno. Občinstvo se je prav izborno zabavalo, kar je svedočilo glasno smejanje in ploskanje, kar je veljalo izbornem igranju gospe Palakove in g. Housa. Gospa Danilova ter gg. Danilo, Verovšek, Inemann in drugi so igrali vse pohvale vredno. — Tudi pri večerni predstavi je bilo gledališče dokaj dobro obiskano, a „Traviato“ nam je prvič bolj ugajala nego sinoči. Izmej moških vlog nam je jako ugajal gosp. Raskovič kot Alfred, takisto je ekceliral z imenitnim petjem g. Noll, katerega pesem „Ali te ne miče kraj“ je zbudila poseben aplavz. Gđ. Štastna je bila zlasti v zadnjem dejanju dobra v igri in petji ter se ji je mnogo ploskalo. Priznati treba, da je gđ. Štastna kot začetnica prav vrla ter je zlasti njena marljivost vse hvale vredna. Druge vloge so manjše in neznatne. Posebno dober je bil zbor v tretjem dejanju.

— **Sokolov Silvestrov večer** se je izvrstno obnesel. Telovadnica je bila do zadnjega kotička polna. Vojaška godba je pridno svirala, trgovsko pevsko društvo izvrstno pelo, za prav dobro zabavo pa so še posebej skrbeli gospod režiser Inemann, kateremu se je viharno ploskalo in liliputanskemu kavartetu. Po 2. uri se je začel živahen ples, ki je trajal do 4. ure zjutraj.

— **Kolodvorsko vprašanje ljubljansko.** Pred nekaj dnevi čitala se je v našem listu vest o bodoči situaciji nove južnoželezniške postaje in o predelanju križišča Dunajske ceste z južno železnico. — Danes izvedeli smo iz zanesljivega vira, da so vse te zadeve, kakor tudi regulacija sedanjega kolodvorskega obkrožja, izročile od strani mestne občine priznanemu strokovnjaku g. Maksu Fabijaniju. Taisti izvršil je ravnokar vse potrebne predštudije za ugodno rešitev težavnega tega vprašanja in skoro dobimo na vpogled končne rezultate teh trudov. O teh, za razvoj našega

mesta preznamenitih delih zaobljubilo se je od strokovnjaške strani za naš list obširno poročilo.

— **Društva „Pravnik“ v Ljubljani** redna glavna skupščina bode dne 9. januarja zvečer ob 8. uri v mali čitalnični dvorani v I. nadstropju „Narodnega doma“. Dnevni red: 1. Nagovor načelnikov. 2. Poročilo tajnikovo o društvenem delovanju. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Poročilo računskih preglednikov. 5. Volitev: a) društvenega načelnika, b) 10 odbornikov, c) računskih preglednikov. 6. Posamezni nasveti.

— **Volilci šentjakobskega okraja** imeli bodo v sredo, dne 4. januarja ob 8. uri zvečer v Virantovi gostilni razgovor o gospodarskih zadevah tega okraja.

— **Pevski zbor „Glasbene Matice“** ima drevi, v ponedeljek, skupno skušnjo v pevski sobi.

— **Z Gorenjskega se na piše:** Divni Bohinj, rajski Bled in kipeče Karavanke imajo tolste planine, po katerih so pletli in pletlo načrte razni baroni, graščine in v najnovejšem času obrtna družba kranjska z verskim zakladom vred, a korenjaški Gorenjec, kateri je od pamtiveka pošiljal svojo planinarico v svojo kočjo na svojo Ribšćico, Lipanico, Konjšćico, Belšćico, za Javornik, v Zagorevleke in drugam, ta živi dandanes v večnem strahu, kdaj mu sporoči logar, koliko škode je naredila njegova, že do polovice reducirana goved po zasajenih tujih tratah. Preprirov, kletve, tožb in obsodb ni kraja ne konca. In kmečki poslanec se ne gane, čeprav bi bilo letošnje, recimo cesarsko leto morda najlojše ogladilo ravno pot pravični poravnavi iz preporne zagate. To bi bil trajen spomin narodu, krasnej od blišćečih in duhtečih umotvorov; domačin kakor tujec bi se ga radoval, a sigurno bi bil po volji preblazemu in miroljubnemu vladarju, kateri iskreno želi le blagostanja in miru svojim narodom.

— **Z Grada na Bledu se nam piše:** Naša vas je najbližja zdravniškemu okraju, a občinska pota so, kar je novo županstvo na krmilu, popolnoma zanemarjena. Občinski odbor je sklenil, naj župan ukrene kar treba, da se pota popravi. Preteklo je od tedaj že pol leta, a župan še vedno ni ničesar storil. Prosimo toraj podžupana v Gradu, naj pota pregleda in ukrene kar treba. Občani plačujemo že več let 10% doklade samo za srenjska pota. Kje je ta denar? Bojimo se, da se porabi v druge namene in zato zahtevamo, naj se takoj plodonosno naloži, da se boče moglo prihodnjo spomlad napraviti kar treba.

— **Nesreča.** V soboto popoldne je 13letni Krevsov dečko v Škofji Loki po nesreči izprožil puško ter teško ranil domačega hlapca in obstrelil svojo odraslo sestro.

— **V Gornjegrajski planinski koči na Menini planini,** katera se je otvorila in blagoslovila 21. julija 1898, bilo je minulo leto (1898) 207 vpisanih obiskovalcev. Bili so iz Gornjegrada, Šmartina v Zadreci dolini, Št. Jurija ob Taboru, Celja, Ljubljane, Kranja, iz Frama pri Mariboru, iz Gradca in celo iz Zofije na Bolgarskem itd. Zadnji turisti so bili v koči 26. decembra. Bili so to planinci iz Gornjega grada.

— **Umrla je v Senju** gospa Ružica Devčič roj. Jaričević, mati gosp. magistra Ivana Devčiča v Ljubljani. Lahka jej zemlja!

— **Tamburaši v Sv. Petru na Krasu** prirede dne 5. prosinca v „Narodnem hotelu“ veselico. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina: za osebo 1 krono, za družino 2 kroni.

* **Umor in samomor.** V Tetlenu, v hajduški županiji, sta ljubila dva orožnika, Ludovik Kesztijus in Andrej Helstab, isto dekle, katera je bila vedno z obema jednako ljubezniva. Vedela nista, kateri ima v njenem srcu prednost, dasi sta bila drug na drugu zega strašno ljubosumna. Pred par dnevi pa je vendar Helstab zalotil svojega druga s kuharico v jako nežnem položaju, kar ga je tako razkačilo, da je oba ustrelil ter potem pobegnil. Naslednjega jutra pa se je morilec vlegel na železniški tir, ko je prihajal brzovlak, kateri ga je popolnoma zdrobil.

* **Nesreča na morju.** Kakor poročajo listi, je pri Honkongu angleški parnik „Glenavon“ butnil ob skalo ter se potopil. Le majhen del moštva se je rešil ter izkrcal v Honkongu.

* **Strašno drama.** Iz Brna poročajo, da je v Zadvijerzicu hlapec Ivan Sovajze ustrelil svojo ljubico, hčer svojega gospodarja Dupala ter jo potem obesil. Nato se je tudi sam poleg svoje zaročenke obesil. Poleg nju so našli pismo, v katerem sta pisala, da sta se usmrtila, ker deklidin oče ni dovolil, da se poročita.

* **Viljem II. pumpa?** „Wiener Extra Post“ je donesla maloverjetno vest, da je Viljem II. z lastnoročnim pismom naprosil našega cesarja posojila 12 milijonov.

Telefonična in brzojavna poročila.

§ 14.

Dunaj 2. januarja. Nemške stranke nameravajo podati nove obtožne predloge proti misterstvu zaradi porabe § 14, s katerim sta bila uveljavljena nagodbeni in budgetni provizorij zlasti pa zaradi cesarske odločbe o kvoti, glede katere interpretirajo ustavo tako, da je krona imela samo za lansko leto pravico, določiti kvoto, za letos pa ne več.

Sekcijski šef Juliani †.

Dunaj, 2. januarja. Člen gospodske zbornice, vpočojeni sekcijski šef pl. Juliani, je umrl.

Boj proti Steinwenderju.

Celovec 2. januarja. Vojno proti Steinwenderju vodi dr. Lemisch, kateri strastno agituje, da bi Steinwenderjeve volilce privabil na svojo stran. Položaj je za Steinwenderja v gornjekoroških mestih jako kritičen.

Novoletna voščila v Budimpešti.

Budimpešta 2. januarja. Včeraj so bili tukaj običajni novoletni sprejemi s politično barvo. Liberalna stranka je pod vodstvom svojega načelnika, barona Podmanickega, čestitala Banffyju, pri katerem so bili zbrani vsi ministri. Govoril je grof Štefan Tisza, kateri je rekel, da presojojč ex-lex položajni prezreti nevarnosti, katere so pretile ustavi, ako bi se ta položaj ne bil uveljavil, ako bi se bila večina udala manjšini. Opozicija je Ogersko neizmerno oškodovala, tako da navdaja vse prave rodoljube skrb za prihodnost, sovražnike pa upanje na zmago, kar kaže gibanje nernadarskih narodov na Ogerskem. Zlasti nevarjen je položaj z ozirom na unanje komplikacije. Ako bi te nastale, bi bil narod madjarski brez moči in brez upliva. Tisza je rekel, da je porazumljenje z opozicijo mogoče samo, če se od liberalne stranke ne zahteva nobeno ponižanje, niti od nje v celoti niti od posameznih oseb, in če se zagotovi možnost delovanja v parlamentu. Banffy je odgovoril, da je že več mesecev predmet strastnim in krivičnim napadom. Počenjanje opozicije mora ugled parlamenta uničiti, kar je večina sklenila se je zgodilo vsled sile, bila je v to primorana. Vlada bo boj nadaljevala, kar pa pomeni, da odklanja vsak kompromis. Pripravljena je skleniti spravo, ali le pod pogoji, ki niso ponižujoči niti za stranko niti za osebe. Ako opozicija tacega kompromisa neče, potem ne odloži vlada orožja, nego hoče nadaljevati boj.

Budimpešta 2. januarja. Neodvisna stranka je pod vodstvom posl. Barabasa čestitala Kossuthu, kateri je rekel, da zahteva opozicija odstranitev Banffyja na vsak način, sicer pa da je pripravljena, dovoliti vsaki vladi indemnitetu. V istem smislu se je izrekel tudi grof Apponyi, kateremu je čestitala narodna stranka pod vodstvom posl. Horanszkega.

Kreta.

Kanaja 2. januarja. Princ Jurij je včeraj sprejel deputacijo Mohamedancev, kateri je obljubil popolno ravnopravnost Mohamedancev s kristijani.

Cesar Viljem bolan.

Berolin 2. januarja. Vsled boleznii cesarja Viljema izostal je navadni novoletni sprejem. Danes se počuti cesar že bolje.

Sneži.

(Italijanski spisal Enrico Castelnuovo, poslovenil H. R.)

Toplomer kaže jedva jedno stopinjo nad ničlo. Nebo pokrivajo beli oblaki in ne naznanjajo nič dobrega. Zrak je oster in leden. — Kaj je torej vzrok, da sloni signor Odoardo ob 9. uri zjutraj na oknu svoje učne sobe?

Ej, ej, zdi se mi, da sem našel ta vzrok!

Vis-à-vis signor Odoardovemu oknu je okno signore Eveline. Tudi ta, srka menda sveži zrak. V nočnico zavita, sloni pri svo-

